

**СУЧАСНІ ЕКОНОМІЧНІ ТЕОРІЇ /
MODERN ECONOMIC THEORIES**

Рівень вищої освіти: Доктор філософії (PhD)

Дисципліна спрямована на здобуття таких основних:

компетентностей	результатів навчання
<p><i>Загальні:</i> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу <i>нових наукових ідей на основі логічних аргументів</i>. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p><i>Фахові:</i> Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків, <i>невизначеності та / або асиметричності інформації</i>, можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p>	<p>Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами <i>різного рівня</i> і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами <i>різного рівня</i> і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, <i>швидко адаптуватись до геополітичних та соціально-економічних змін, враховувати їх у власних дослідженнях</i>.</p>

Пререквізити: «Методологія наукових досліджень».

Мова викладання: українська.

Форма викладання: очна, заочна, дистанційна.

Система оцінювання

Форми поточного контролю	Форми підсумкового контролю
відповіді на практичних (2x5 балів = 10 балів); презентація (2x20=40 балів); тестування (2x10 балів = 20 балів); написання есе (2x10 балів = 20 балів); комплексна контрольна робота (10 балів).	письмовий іспит - 100 балів: в т.ч. два теоретичні питання – по 30 балів; тестування – 40 балів.

Політика академічної доброчесності:

<https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/bf27ad9293fa2bb6f9b2c3031d4b6e4a.pdf>

Викладач: Ніколаєць Катерина Миколаївна

доктор історичних наук, професор
кафедри економічної теорії та конкурентної політики

E-mail: k.nikolaets@knute.edu.ua

Тел.: 044-531-49-87.

Адреса: Київ, вул. Кіото, 19, ауд. А-432.

Консультації: відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на офіційному сайті ДТЕУ (сторінка кафедри економічної теорії та конкурентної політики. Інформація доступна за посиланням: <https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=10273&uk>

Основні джерела:

1. *Концептуально-методологічні трансформації економічної теорії XXI століття : монографія / А.А. Мазаракі та ін. ; за ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 344 с.*
2. Шевчик Б. М. (2017). Сучасні економічні теорії : навч. посіб. / за ред. Г. І. Башнянина. Львів : «Новий світ-2000». 213 с.
3. McDonald J. F. Rethinking Macroeconomics: A History of Economic Thought Perspective, Second Edition. (2022). London and New York: Routledge. 259 p.

Зміст дисципліни

Тема 1. Тенденції розвитку сучасної економічної теорії

Критерії класифікації та порівняльний аналіз основних напрямів сучасної економічної теорії. Структура основних напрямів світової економічної теорії. методи економічних досліджень. Теорії трансформації економіки і суспільства. Сучасний етап розвитку економічної теорії в Україні.

Тема 2. Розвиток методики економічних досліджень у сучасних умовах

Модернізація методики економічних досліджень. Теоретико-методологічні основи сучасних економічних теорій та моделі розвитку науки.

Теоретико-методологічні основи сучасних економічних теорій та моделі розвитку науки. Теорія розвитку науки К.Поппера. Теорія парадигми та наукових революцій Т.Куна. Теорія конкуруючих науково-дослідних програм І.Лакатоса. Новітні дослідницькі програми і методи.

Класифікація методів економічних досліджень.

Тема 3. Загальна характеристика сучасного макроекономічного аналізу.

Макроекономічне прогнозування та техногенний характер розвитку людської цивілізації. Вплив сучасних запитів провідних країн світу на характер та спрямування макроекономічного аналізу. Макроекономічні дослідження у провідних країнах та країнах, що розвиваються: співвідношення результатів наукового пошуку та характер взаємодії між дослідницькими центрами.

Тема 4. Сучасний мікроекономічний аналіз: стан та перспективи розвитку

Мікроекономічний аналіз та прогнозування у глобалізованому світі. Специфіка визначення предметного поля сучасного мікроекономічного аналізу. Теоретичний і прикладний мікроекономічний аналіз.

Ключові ідеї мікроекономіки початку ХХІ ст. Сучасний інструментарій мікроекономічного аналізу: інструментарій визначення рівня диверсифікації фірм, ідентифікації цінових та нецінових стратегій фірм, визначення типів цінової дискримінації, аналізу стратегій ціноутворення, методи визначення впливу цінової дискримінації на прибутковість фірм.

Тема 5. Теорії поведінкової економіки.

Поведінкова і експериментальна економічна теорія у сучасному глобалізованому світі. Теорія підштовхування Р.Талера. Концепція обмеженої раціональності Г.-А.Саймона. «Обмежена раціональність». Експериментальна та поведінкова економіка Д.Канемана, В.Сміта. Психологічна економічна теорія. Поведінкова теорія споживання Д.Канемана. Теорія перспектив Д.Канемана та А.Тверські.

Тема 6. Теорії асиметричної інформації.

Інформація як економічний ресурс. Економічні ідеї Дж.Стігліца, К.Дж.Ерроу, Дж.Акерлофа, Д. Ромера, Б.Грінвальд, Г.Менк'ю. Теорія асиметричної інформації. В.Вікрі і Дж.Міррліс: економічна теорія стимулів за наявності асиметричної інформації. Теорія ринкових структур й конкуренції М. Спенса.

Тема 7. Теорія ігор і стратегічна поведінка на ринку.

Теорія ігор як варіант багаторівневого моделювання ситуацій. Моделювання економічних та управлінських процесів за допомогою теорії ігор. Класифікація варіантів ігор за критерієм взаємовиключності.

Тема 8. Сучасні теорії економічного аналізу та прогнозування

Довгострокові та короткострокові прогнози, глобальне та регіональне прогнозування. Підходи С.Хангтінгтона та Ю.Н.Харарі. Концепція «чорних лебедів» Н.Талеба. Геополітична роль і доля України у поглядах Зб. Бжезинського. Прогноз майбутнього та його оцінки Р. М. Солоу. Теорія стійкого розподілу та практика моделювання ринку Е. Рота. Нові теорії прогнозування.

Тема 9. Теорії суспільного вибору.

Теорія економічної політики. Нова інституціональна теорія. Соціальний вибір та індивідуальні цінності. Концепція «економічної людини» та економічної раціональності. Кількісна характеристика суспільних благ М.Олсона. Дж. Стігліц про суспільні блага. Теорія суспільного вибору. Теорія інституційних механізмів. Теорії економіки права (Р.Коуз, Р.Познер). Теорія суспільного добробуту та пошук ефективного механізму виробництва суспільних благ в державному секторі економіки.

Тема 10. Сучасні соціально-інституційні теорії

Складність формування інклюзивних інститутів. Кліометрика (нова економічна історія). Підходи до розв'язання проблем бідності.

Тема 11. Сучасні теорії грошей і фінансів.

Новітня кількісна теорія грошей М.Фрідмена. Монетарна концепція М.Алле. Теорія інвестицій Дж. Тобіна. Сучасна теорія портфельних інвестицій. Теорія вибору портфелю Г.-М. Марковіца. Теорії ринків капіталів. Теорія оцінки ринкової вартості активів М.-С. Скоулза. і Ф.Блека.

Тема 12. Сучасні теорії світового господарства і глобалізації

Неокласична теорія міжнародного руху капіталу. Теорія міжнародної торгівлі Е. Хекшера та Б.-Г.Уліна. Теоретичний аналіз сучасних торговельних війн. Теорія всесвітнього господарства і торгівлі П.Кругмана. Теорія оптимальних валютних зон Р.Манделла.